

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van leraren
- Principiële goedkeuring met het oog op advies Raad van State

1. INHOUDELIJK

Dit ontwerp van besluit werd op 27 oktober 2017 een eerste keer principiële goedgekeurd door de Vlaamse Regering met het oog op advies bij VLOR en SERV (VR 2017 2710 DOC.1062). Het advies van SERV werd ontvangen op 27 november 2017. Het advies van VLOR werd ontvangen op 13 december 2017.

In het advies geeft de SERV aan positief te staan tegenover de wijzigingen die in de (basis)competenties van leraren werden voorgesteld. De nadruk die gelegd wordt op geïntegreerd werken, remediëring, differentiatie en de diverse taalachtergrond van leerlingen wordt in het bijzonder geapprecieerd.

De SERV merkt op dat in de voorbereidende werkgroep, de basiscompetenties op niveau 5 van de VKS (graduaat) niet aan bod zijn gekomen. Dit is correct en behoorde ook niet tot het takenpakket van deze werkgroep. De nieuwe set van basiscompetenties die als bijlage bij dit besluit zijn gevoegd, zal wel degelijk van toepassing zijn op alle lerarenopleidingen, ongeacht hun niveau binnen de VKS

De SERV vraagt in haar advies eveneens om de titel van het besluit aan te passen, aangezien het hier om een actualisering van het beroepsprofiel zou gaan. Dit is niet correct, het besluit betreft de basiscompetenties.

Wat de lerarenopleiding en het lerarenberoep betreft, wordt de keuze gemaakt om niet te werken met een inschaalbare beroepskwalificatie, maar om de huidige werkwijze met enerzijds een beroepsprofiel voor ervaren leraren, en daarvan afgeleid basiscompetenties voor beginnende leraren, te handhaven. Dit werd ook zo aangegeven in de in maart 2016 door de Vlaamse Regering goedgekeurde conceptnota "Lerarenopleidingen versterken: wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs" en is zo opgenomen in het ontwerp van decreet

De VLOR stelt in zijn advies vast dat de overheid de bepalingen in het VLOR advies over de versterking en overdracht van de lerarenopleidingen, m.b.t. de basiscompetenties en het beroepsprofiel gevolgd heeft.

De VLOR vraagt wel om het statuut van de basiscompetenties te verduidelijken in de teksten. Voor de VLOR zijn de basiscompetenties zowel een referentiekader voor de curriculumontwikkeling van

de lerarenopleiding, als een individueel aftoetsingskader voor elke student die het diploma lerarenopleiding behaalt. Elke leraar moet immers over deze basiscompetenties beschikken bij het afstuderen. Hij is dan startbekwaam. De basiscompetenties zijn op die manier meteen ook een kwaliteitsgarantie voor het afnemend veld dat daarmee precies weet over welke competenties een beginnend leraar beschikt en welke minimumstandaard verwacht kan worden. Er werd een verduidelijking opgenomen in de bijlage bij het besluit.

De VLOR vraagt eveneens om de verhouding tussen de basiscompetenties, dublindescriptoren, onderwijscontext en domeinspecifieke leerresultaten te verankeren in de regelgeving. De VLOR kan zich vinden in de voorgestelde werkwijze, maar vindt onvoldoende garanties in de regelgeving die waarborgen dat het afnemend veld daadwerkelijk en structureel geconsulteerd wordt bij de totstandkoming van de domeinspecifieke leerresultaten.

De VLOR vraagt daarnaast nog enkele bijkomende garanties:

- Dat de domeinspecifieke leerresultaten aangepast worden in functie van de basiscompetenties en zo transparant en duidelijk zijn dat de lerarenopleidingen er mee aan de slag kunnen.
- Dat de domeinspecifieke leerresultaten ertoe leiden dat leraren met onderwijsbevoegdheid voor verschillende onderwijsniveaus afstuderen.

De verhouding tussen de basiscompetenties, dublindescriptoren, onderwijscontext en domeinspecifieke leerresultaten werd toegevoegd in de bijlage van dit besluit.

De bezorgdheid die de VLOR uitdrukt, is terecht. Een degelijke, structurele en systematische input vanuit het afnemend (werk)veld is belangrijk, ook na de opmaak van de basiscompetenties. Aan de VLHUR zal gevraagd worden dit expliciet, en meer dan vandaag, op te nemen in het proces van de opmaak van de domeinspecifieke leerresultaten.

Het is logisch dat de domeinspecifieke lerarenopleidingen van alle lerarenopleidingen herzien worden indien er een aangepaste set van basiscompetenties beschikbaar is. Ook in de toekomst zullen de lerarenopleidingen in onderwijsniveaus georganiseerd worden. De bepalingen in het ontwerpdecreet betreffende de uitbouw van de graduaatsopleidingen binnen de hogescholen en de versterking van de lerarenopleidingen binnen de hogescholen en universiteiten, bieden hiertoe voldoende garanties.

De VLOR kan zich vinden in het werken met één versoberde set van basiscompetenties, voor zover enkele voorwaarden vervuld worden:

- De domeinspecifieke leerresultaten van de lerarenopleidingen moeten de vertaling maken naar de verschillende specifieke contexten waarbinnen de leraren zullen functioneren en ook de verschillende inhouden van deze specifieke contexten waarborgen.
- Leraren uit alle onderwijsniveaus (kleuter, lager, secundair, volwassenenonderwijs, dko, buitengewoon onderwijs) moeten zich herkennen in de basiscompetenties.
- Daar waar het nodig is, moeten toch de specifieke onderwijscontexten in de basiscompetenties vermeld worden. Anders loopt men het risico op een te sterke vervlakking en kan het verschil tussen de verschillende onderwijsniveaus nog onvoldoende gemaakt worden.

Deze voorwaarden zijn een logische invulling van de procedure die wordt voorgesteld. Dit zal dan ook zo aan de VLHUR worden meegegeven.

Daarnaast suggereert de VLOR tekstaanpassingen aan de formulering van de 10 functionele gehelen. Deze zijn allemaal aanvaard in de bijlage bij dit besluit.

Er is echter nog één element toegevoegd. In functioneel geheel 5 is een 5.3 toegevoegd: "De leraar kan zijn professionaliseringsbehoeften in kaart brengen en omzetten in acties.". De VLOR stelde

voor een soortgelijke bepaling te schrappen, omdat deze niet als competentie geformuleerd werd en omdat deze reeds in 5.1 opgenomen zou zijn. Ik stel voor om deze bepaling toch expliciet op te nemen, gezien het belang van deze competentie in het bereiken van een professioneel continuüm van het leraarschap.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Voor de details over de budgettaire weerslag verwijs ik naar de nota VR 2017 2710 DOC .162 1 BIS.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

De wijzigingen hebben geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten (zoals al vermeld in de nota VR 2017 2710 DOC .162 1 BIS).

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

De wijzigingen hebben geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid betreffende personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is (zoals vermeld in VR 2017 2710 DOC .162 1 BIS).

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Zoals vermeld in de nota VR 2017 2710 DOC .162 1 BIS, werd het ontwerp van besluit voor taal- en wetgevingstechnisch advies voorgelegd en waar nodig aan dit advies aangepast. Op vraag van de VLOR werden de aanpassingen in de bijlage opnieuw voorgelegd voor taaladvies, hiervoor werd een advies ontvangen op 12 januari 2018, waar nodig werd de tekst aan dit advies aangepast.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van leraren;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, te gelasten over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State , met

verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs

Hilde CREVITS